

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak.
nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számlattnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fil.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelt A. «Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyilttár petitaora 20 fil.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A szőlők védelme.

Az újra virágzásnak induló magyar szőlőtermelés nem okoz művelőinek oly gondatlan örömet, mint aminőben a régi szőlősgazdának része volt.

A betegségek egész sora támadja meg minden évben szőlőinket, csak az a szerencse, hogy a ki ért az ellenük való védekezéshez, az megmenetheti dusan termő tökéit.

Ujabbán különösen két betegséggel gyűlt meg a szőlősgazdák baja. Az egyik a peronospora, a másik az oidium (a lisztharmat). Mind a kettő tönkre teheti a szőlősgazda termését, de aki ért hozzá, mind a kettő ellen védekezhetik.

Eddig a peronospora ellen általánosan rézgálic és mészkeverékkel védekeztek, amit vízben feloldva permeteztek a szőlő lombjára; az oidium ellen pedig tiszta kénpor fújtattak a fürtökre.

Mind a két szer használatát, különösen a rézgálic és mész keveréke sok pepecseléssel és sok bajjal járt; a beszerzését a termelők nagyon sok visszaélésnek és csalásnak voltak kitéve és a ki nem értett eléggé az oldatok elkészítéséhez, biz az nagyobb kárt tett a szőlőjében, mint maga a baj, a mely ellen védekezett.

Sikerült azonban a védekező anyagokat oly alakban előállítani, a mely teljesen kész szert ad a közönség kezébe és a melynek hatása biztos, a mit alkalmazhat a legyszerűbb földmives is minden tanulás nélkül.

Ez a két szer, a mit Németországban már tíz év óta és rövid ideje Magyarországon is általánosan használnak: a dr. Aschenbrandt-féle »bordói por« a peronospora ellen és a dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor az oidium ellen.

Leirjuk, hogyan védelmezhetjük meg biztosan ez új és jó szerek használatával szőlőinket a két veszedelmes betegség ellen.

*

A peronospora ma már általánosan elterjedt betegsége szőlőinknek, ellene minden évben kell védekeznie minden szőlősgazdának, hogy megelőzze a bajt. Háromszor kell permetezni a szőlő egész lombját. Április végén, június hó közepén és július hó közepén (esetleg augusztus hóban). A peronospora legbiztosabb ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle bordói por, mely réz, mészhydrát és cukor olyan keverékéből áll, a mely a bajt biztosan megöli, kárt a szőlőnövényen nem tesz és a levélzetre kitűnően tapad.

Linhart György, a magyar-óvári gazdasági akadémia tudós tanára, a következőkben állapította meg kétévi gondos kísérlet után a »bordói por« előnyét a rézgálic és mészkeverék felett:

»1. Az oldatot elkészíteni igen könnyen s nagyon rövid idő alatt lehet.

2. Az oldat erősen alkalikus hatása s véle a lomb gyöngye leveleit még ügyetlen munkás sem képes leperzselni.

3. Az oldat kitűnően tapad s olyan esők, a melyek a közönséges rézgálic-keveréket okvetlenül lemossák, nem képesek a zöld részekről lemossni.

4. Ha az oldat nem lesz a permetezésnél elhasználva, a megmaradt mennyiséggel egy bedugaszolható hordóban huzamos ideig eltarthatjuk a nélkül, hogy az állás ártana az oldatnak.

A »bordói porból« egy hektoliter vízre adunk az első permetezéshez 1 kg.-ot, a második és harmadik permetezéshez 1—1½ kg.-ot. Elfogy az első permetezésnél egy kat. holdra 4 hl. oldat, a második és harmadik permetezéshez 6 hl. oldat, kell tehát egy évben egy kat. hold szőlőre körülbelül 22 kg. bordói por, a minek ára 4 kg. 38 kr., vagyis egy hold szőlő permetezése, eltekintve egyéb előnytől, 2—3 forint kerül kevesebbe, mintha közönséges rézgálic és mészkeveréket használnak.

A permetező oldatot a bordói porral igen egyszerűen készíthetjük el.

Lemérünk a porból annyi kg.-ot, a hány kg.-ot óhajtunk egy hl. vízhez adni. Tehát 1—1½ kg.-ot.

Azután veszünk egy kádát, melybe 40 liter vizet öntünk.

Azt a 40 liter vizet folytonosan keverjük egy nyírfaseprűvel vagy karóval.

A már előbb lemerített bordói port egy közönséges konyhaszitába öntjük és a viz folytonos keverése közben, beleszitáljuk a kádban levő 40 liter vízbe.

Igy a bordói por teljesen és tökéletesen felolvad. Ezután ugyancsak keverés közben még 60 liter vizet öntünk a kádba.

A bordói port okvetlenül szitálni kell a vízbe.

A permetező lének illetően pontos előkészítése alig öt percnyi időt vesz igénybe. Az elkészített lé kissé zavaros halvány színű és egyenesen a permetező gépekbe önthető. Mielőtt azonban a lét a gépbe öntjük, kavarjuk fel mindig jól.

Mindenki, a ki port rendel, kap használati utasítást is.

*

Az oidium (lisztharmat) a szőlők újabb de rohamosan terjedő betegsége. Két év alatt az ország ¾-részeben elterjedt. Ez a betegség fellép a szőlő minden részén.

A lisztharmat megjelenik a leveleken kisebb-nagyobb sárga foltok alakjában, még pedig a levél felszínén. A foltoknak a levél alján nincs az a megfelelő pókhálószzerű bevonatuk, a mi a peronospora foltjainak megvan. Felismerhető a vesszőn párducz-foltok-

hoz hasonló kisebb-nagyobb foltokról, amelyek kezdetben sárgás-barnák, később megsötétednek és pörköléshez hasonló nyomokat hagynak. A legveszedelmesebb azonban a lisztharmat, ha a fiatal, serétmagysága bogycókat támadja meg.

Kezdetben piszkos lisztszerű bevonattal veszi körül a bogycókat, mely egyik bogycóról a másikra hamar terjed át és néhány nap alatt az egész fürtöt, egy tőke összes fürtjeit, és egy hét lefolyása alatt a szőlőtábla legtöbb fürtjét ellepi. Védekezés híján ezek a bogycók csakhamar ránczosodni kezdenek, megfeketednek, majd megrepednek, levők kifoly, magjaik kidomborodnak a bogycó husából.

Az oidium biztos ellenszere a dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor. Ahol az 1899-ik évben volt már oidium, ott legalább kétszer kell poroznunk: április hó végén, június hó végén, esetleg július hó végén.

Kétszeri porozáshoz kell 8—12 kg. A háromszori porozáshoz 12—15 kg. rézkénpor, egy kat. holdra ¼-résszel kevesebb mint a tiszta kénporból, mert a rézkénpor sokkal finomabban oszlik el és réz- és mész-tartalma folytán jobban tapad.

Az oidium ellen ott, a hol már az 1899 évben is fellépett, az első porozásnál és a második porozásnál az egész tőkét, egy harmadik porozásnál az összes fürtöket poroznunk kell.

A hol az oidium az 1899. évben még nem lépett fel, vigyázzanak a termelők, gondoskodjanak előre védőszerekről és porozzák be rögtön az összes fürtöket, a mint a baj legkisebb jelét észreveszik.

A rézkénpor nem csak óvszer, hanem meg is gyógyítja a kevesse megtámadott fürtöket.

A rézkénpor nem bűdösíti ugy el a mustot, mint a tiszta kénpor és így a szüret értékét a biztos védekezés dacára sem csökkentti.

*

Magyarország sok millió forintot fektetett be pusztult szőlői felújításába és új szőlők ültetésébe. Ennek a sok milliónak a hasznát, a gyümölcsét veszélyeztetni két betegség, a peronospora és az oidium. De a szőlősgazdák megvan a biztos fegyverük a dr. Aschenbrandt-féle bordói porban és a rézkénporban a betegségek ellen.

Tessék igénybe venni. A »Borászati Lapok« kiadóhivatala (Budapest, Köztelek, Üllői-ut 25.) szívesen és díjtalanul küldi meg »A peronospora és az oidium« című füzetet, amely részletesen tanít meg a védekezésre. Tessék egy levelező-lapon a laphoz fordulni.

Rendelet

az italmérésnél és italelőírásnál követendő egészségügyi rendszabályok és az ezek áthágására kiszabható büntetések, valamint a rendőri és orvosrendőri felügyelet gyakorlása iránt.

A részegségről.

Kiterjesztendő a rendőri felügyelet arra is, hogy az 1879. évi XL. t.-cz. 85. §-ának a részegség és szándékos lerészegítésnek megállítására hivatott rendelkezései pontosan betartassanak és hogy az azok ellen vétők ellenében az eljárás az illetékes közigazgatási hatóságnál megindíttassék.

Jegyzet.

Az 1879. évi XL. t.-cz. 85. §-ának a szövege: „Aki mást korcsmákban, vendéglőkben, utczán vagy más nyilvános helyen szándékosan lerészegít, továbbá akik szeszest italok eladásával iparszerűleg foglalkoznak és ezek megbízottjai, ha részegnek, noha ezen állapotát tudják, még szeszest italt adnak, ötven forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

A pénzbüntetés száz forintig emelhető, ha a kihágás a tizenegyedik évet még be nem töltött kiskoru ellen követett el.

Ha a kihágást oly egyn követi el, ismételve, ki szeszest italok eladásával iparszerűleg foglalkozik és e miatt már két ízben büntetve volt, amennyiben utolsó büntetésének kiállításától két év nem múlt el, üzlete folytatásától is három hónaptól egy évig terjedhető időtartamra eltiltható.

A korcsmahitelről.

Az 1883. évi XXV. t.-cz. 26. §-ának értelmében az idézet törvénynek a korcsmahitel szabályozásáról szóló fejezete minden községben évenként egyszer a szokásos módon kihirdetendő lévén, a közigazgatási hatóságok ezen kihirdetésről gondoskodni, illetve annak foganatosítását ellenőrizni tartoznak.

Felügyelnek egyszersmind a felügyeletet gyakorló közegek arra is, hogy a törvény rendelkezéséhez képest a fent említett fejezet szövegei minden italmérési helyiségben a vendégek által könnyen látható helyen magyarul és az illető község jegyzőkönyvi nyelvén mindig olvasható állapotban kifüggesztve legyenek.

Az a vendéglős, korcsmáros vagy italmérő, ki a törvénynek fentebbi rendelkezését meg nem tartja, 1883. évi XXV. t.-cz. 26. §-a értelmében büntetendő.

Jegyzet:

Az 1883. XXV. t.-cz. 26. §-a 2. bekezdésének szövege:

„Azon vendéglős, korcsmáros vagy italmérő, ki ezen §. rendelkezést nem teljesíti, az illetékes közigazgatási hatóság által a községi szegényalap javára 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Kihágások büntetése.

Azok az engedélyesek, kik a jelen utasításban foglalt határozományokat megszegik, kihágást követnek el s amennyiben az egyes szakaszok másként nem intézkednek, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Ezenkívül valahányszor az egyes engedélyesek oly kihágás miatt lettek jogerősen elmarasztalva, mely kihágás elkövetőitől az 1899. évi XXV. t.-cz. értelmében az italmérési, illetőleg italelőírás utasításai engedély is elvonandó illetőleg elvonható, az engedély elvonása iránti eljárás megindítása céljából a jogerős határozat a vonatkozó iratok kapcsán az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósággal közlendő.

Az ezen rendelet alapján kiszabott pénzbüntetésekbe befolyt összegek azon község pénztárába folynak, hol a kihágás elkövetettét és közigazgatási célokra fordítandók.

A jelen rendeletbe ütköző kihágásokra, amennyiben ezen rendeletben eltérő intézkedés nem foglaltatik, az 1879. évi XL. törvényzikknek a kihágásokra vonatkozó általános szabály alkalmazandók.

Kihágások felett bíráskodó hatóságok.

A jelen rendeletbe ütköző kihágások felett az 1880. XXXVII. t.-cz. 42. §-a, illetve az 1880. évi 38547. számú belügyminiszteri rendelet 8. §-a továbbá az 1889. évi LYVI. t.-cz. és az 1893. évi XXXIII. t.-cz. 21. §-a értelmében a következő közigazgatási hatóságok bíráskodnak.

Elsőfokulag:

1. kis- és nagyközségekben — kivéve az alábbi pontban megjelölt községeket — a főszolgabíró.

2. azokban a községekben, melyekre a székes fővárosi rendőrség hatásköre kiterjed, az illető ker. kapitány.

3. városokban a kapitány vagy a tanács által e részben megbízott tisztviselő.

4. Budapesten mindenik kerületben az illető kerületi előjáró.

Másodfokulag:

1. kis- és nagyközségekben — kivéve az alábbi pontban megjelölt községeket, valamint r. t. városokban az alispán.

2. azokban a községekben, melyekre a székes fővárosi rendőrség hatásköre kiterjed a főkapitány;

3. törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács;

4. Budapesten a tanács.

Harmadfokulag:

a belügyminiszter.

Az eljárást az 1880. évi 38547. sz. belügyminiszteri körendelet szabályozza.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Zsuppanics György szajtsókáli (Sopron m.) lakost a csáktornyai polgári- és leányiskolához iskolaszolgává nevezte ki.

— **Esküvők.** Major Károly hodosáni áll. népiskolai tanító mult hó 24-én tartotta esküvőjét özv. Tóth Kálmánnal ugyanoltani tanítóval. — Fischl Antal a Hirschlerczéig könyvvezetője mult hó 25-én tartotta esküvőjét Alsó-Dombornak Markusits Mariska kasszaszonnyal.

— **Névmagyarosítás.** Kmetykó Gyula alsó-domborui gyógyszerész és kiskoru leánya Ilona vezetéknevüket Kádár-ra magyarosították.

— **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Révly Géza csáktornyai áll. tanítóképző-intézeti segédtanárt állásában véglegesítette.

— **Református istenizsuzlet.** Csáktornyan márczius 11-én délelőt 10 órakor a a polgári áll. iskola egy termében urvasora cszlással kapcsolatosan istenizsuzletet tart Seregély Dezső nagykanizsai lelkész, amely egyszersmind bucsubeszed is leend, mert Seregély Dezső márczius hó folyamán Somogy-Hatvanba megy lelkésznek. A nagykanizsai körbe lelkészül Kuthy Zoltán newyorki (amerikai) miss. lelkész már ki is nevezetelt.

— **Halálozás.** Szirtly György orvosxeipeli birtokos, volt 48-as honvéd febr. hó 26-án esti 1/2 8 órakor életének 77-ik, házasságának 47-ik évében rövid szenvedés után birtokán Xeipen elhunyt. A boldogultnak hullt tetemei febr. hó 28-án d. u. 2 órakor tételtek nagy részvét mellett a dráva-szentmihályi róm. kath. sarkertben örök nyugalomra. A megboldogult özvegye, leánya, veje és unokái gyászolják. Legyen áldás és béke porain!

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornya Vidéki Tpkpntzár r.-t. tek. igazgatósága a helybeli Kisdédővő-Egyesületnek 30 koronát adományozott. A midőn ezt a nyilvánosság terére hozom, fogadja a tek. Igazgatóság e nemesszivü adományáért az egyesület leghálásabb köszönetét. — Csáktornya, 1900. február hó 27-én. Dr. Krasovecz Ignác egyesületi elnök.

— **Táncmulatság.** A csáktornyai és varazdsi dsidás altuztek mult hó 22-én a Zrinyi-szálloda dsiztermében sikerült tánc-

mulatságot rendeztek, a táncszertem ez alkalommal fegyverekkel és zászlókkal volt igen csinosan feldisuztve, a terem közepén pedig Ö Felségének a királynak arczépe volt elhelyezve. A zenét a varazdsi városi zenekar szolgáltatta. A mulatságon megjelent a tisztikar is nejeikkel együtt. A mulatság 8 órakor vette kezdetét; szünóra alatt tombola volt. Az első négyest 40 pár tánczolta 2 kolonban.

— **Gyermekbál.** Hackl Károly vasuti vendéglős mult hó 26-án, hushagyó hétfőn sikerült gyermekbált rendezett, este a felnőttek is tánczra kerekedtek s a kedélyes mulatság a reggeli órákig tartott.

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli Jótékonycélu Nőegyletnek a Csáktornyai Tpkpntzár igazgatósága 60 koronát, a Mura-közi Tpkpntzár igazgatósága 80 koronát, a Csáktornya Vidéki Tpkpntzár igazgatósága 40 koronát mult hó adományozni Midőn ezt nyilvánosságra hozom a szegények nevében, egyeletünk irányában tanusított jóindulatu támogatásukért és szivességükért a legbensőbb hálámalt és köszönetemet fejezem ki. — Csáktornya, 1900. febr. 27-én. Beryák Károlyné egyt. elnök.

— **Halálozás.** Fischer Dávid Zalavármege bizottságának tagja, virilista, élete 62. évében Mura-Szent-Márián szivszélhüdes következtében meghalt. Kiterjedt rokonság gyászolja. Nyugodjék békeben!

— **Tüvész.** Mult hó 23-án Domásinecz községben nagy tüvész volt, melynek 15 épület lett áldozata. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Perlakon** a folyó hó 27-én megtartott országos vásáron fel lett hajtvá összesen: 735 drb szarvasmarha, 891 drb ló, 58 drb sertés. Ebből eladatott: 148 drb szarvasmarha, 122 drb ló, 10 drb sertés.

— **Társasvacsora.** A csáktornyai Kereskedelmi Kaszinó sajtát tagjai körében m. hó 24-én egyleti helyiségében tánczszal egybekötött társasvacsorát rendezett, mely igen látogatott volt s jól sikerült. Az első négyest 24 pár tánczolta.

— **Álarczos bál.** Sárközy Testvérek zenekar mult hó 27-én, hushagyó kedden, a Zrinyi-szálloda nagytermében jól sikerült álarczos bált rendezett.

— **Kérelem a t. közönséghez.** A Budapestre szóló levelezéseket gyakran a hiányos címzés miatt nem lehet a kellő gyorsasággal kézbesíteni, mert a címirtalban a feladók többnyire csak az utcázt és házszámot, sőt gyakran még ezeket sem tüntetik ki, holott ha ezeken kívül különösen a közigazgatási kerület és lehetőleg az emelet és ajtó számát is feljegyeznék, a levelek kézbesítését gyorsítanák és megkönnyítenék. A mozgópostai alkalmazottak ugyanis a Budapestre szóló összes levelezéseket már utközben közigazgatási kerületek szerint rendezik oly czéllal, hogy a kézbesítéssel foglalkozó Budapest I. (vár), 2. (viziváros), 3. (Ó Buda), 10. (Kóhány) és 56. (Angyalföld) sz. hivatalok és a főposta a rendezett leveleket a közigazgatási kerületekben belül alakított levélhordói járasok szerint gyorsan szelosthassa. Ha a levelek címzése hiányos, az utazó postai alkalmazottak, nemkülönben a kézbesítő postahivatalok feladatukat oly gyorsan megoldani nem képesek és emiatt a levelezések kézbesítése — főleg kevésbé ismert címnel — sok esetben késedelmet szenved. Felkérem tehát a t. közönséget, hogy saját érdekében a levelezések gyorsabb kézbesítése és a postai alkalmazottak amegy

is terhes szolgálatának megkönnyítése végett a Budapestre szóló levelezések címzírátán az utca és házszámot kívül még a közigazgatási kerületet (I—X-ig) és lehetőleg az emelet és ajtó számát is kiírni sziveskedjék. — Pécsét, 1900. február hó 9-én. O p r i s, kir. posta- és távirda igazgató.

— **A Csáktornya Vidéki Tkpénztár** febr. hó 20-án tartotta meg negyedik rendes közgyűlését Benedikt Ede igazgató elnöklétével, a ki a nagy számban megjelent részvényeseket üdvözölve, a kitűzött tárgysorozattal a közgyűlést megnyitja. Ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul vette, valamint az összes javaslatokat is egyhangulag elfogadta. A 17077 k. 44 f. tiszta nyereségnek következő felosztása fogadtatott el: 1) a részvényeseknek 6% kamat s osztalék fejében 6000 k. fizetlek; 2) a tartalékalaphoz 10000 k. csatolják, melyvel az 37000 k-ra növekszik; 3) a tisztviselők és a szolga jutalmazására 660 k. fordítatik; 4) jótékony és közhasznú cézlokra 380 k. adományoztatik; 5) a megmaradó 37 k. 44 f. pedig az 1900. évi nyeresémszámlára vitetik át. — Igazgatósági tagokká egyhangulag meg lettek választva: és pedig újból Baumhak Frigyes, Fejér József, dr. Hajós Ferenc, Kelemen Imre és Löbl Mór; valamint a tagok számának 14-re való kiegészítése céljából Deutsch Zsigmond, Horváth Pál és Zrínyi Viktor részvényesek, a felügyelő-bizottságba ugyancsak egyhangulag választottak meg Löbl Rezső, Neuwirth Nándor és Probst Ferenc részvényesek rendes-, Pollák Bernát és dr. Zakál Lajos részvényesek pedig póltagokká. — A közgyűlés köszönetét fejezi úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő bizottságnak is buzgó működésükért, mit az jegyzőkönyvbe vétetni rendel.

— **Kincstári járásbírósi épület.** A m. kir. igazságügyminiszterium folyó évi február hó 20-án 50325/J. M. 1899. III/B. sz. a. kelt leiratában a csáktornyai kir. járásbírósi vezetőt arról az elhatározásáról értesítette, hogy Csáktornya a kir. bíróság hivatali és fogházi helyiségei részére kincstári épületet fog emelni. Felhívta egyúttal a kir. bíróság vezetőjét, szerezzen tájékozást, hogy a községben mely telkek lennének erre a célra legalkalmasabbak s olcsó árban megszerezhetők. — Mindazok a telektulajdonosok, a kik az említett célra alkalmas telkeiket az államnak megvételre felajánlani kívánják, ajánlataikat, az ajánlott telkek méreteivel s a szomszédságot is feltüntető helyszínrajzzal ellátva a csáktornyai kir. járásbírósi vezetőjénél beadhatják.

— **Köszönetnyilvánítás.** Egy fél év óta súlyos betegen fekvő, így munkaképtelen családapa oly nyomorba jutott, hogy gyermekei a legszükségesebb ruhaneműt nélkülözték. Ezen nélkülözött szegény gyermekeket részint pénz, részint ruhaneművel társaik, a közs. népiskola növendékei közül a következők segítézték: Bachrach Malvin, Seffer Ella, Polgár Anna, Gáspár Józsa, Friedenthal Rózi, Goricsán Mari, Grész Etelka, Habján Éva, Held Blanka, Heilig Juliska, Hochsinger Adél, Pollák Linka, Schlesinger Irén, Strausz Rika, Vrauna Ilona, Zsvorcz Mari, Habján Elek, Hirschler Viktor, Gerslauer Kornél, Novák Friczi, Szeiverth Antal, Unterecker Antal. Fogadják a nélkülözött nyomorát átérző gyengéd szívű adakozók a megajándékozott hálás köszönetét s leljék jutalmukat azon édes öntudatban, hogy jól lettek.

— **A csusz és köszvényes betegek** érdekében közlött néhány hét előtt azon pártalan eredményeket, melyeket az egész világon híressé vált Zoltán-féle köszvény kenőccsel értek el. Most újra oly eredményekről értesülünk, melylyel teljes beigazolást nyer azon már kétségtelenné vált tény, hogy még a legrégibb és legmakacsabb csusz és köszvényes bajknál is pár napi használat után sikeres és biztos gyógyulást idéz elő a Zoltán-féle csusz és köszvény kenőccsel, mely 2 koronáért kapható Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapesten.

— **A csáktornya-külfairai anyakönyvi hivatal** január havi kimutatása. Születések: Zsindarics Agatha, Balog Genovéva, Biztrovics Pál, Práticos Mária, Kollárics Ilona, Papp Elemér, Mezsárics Pál, Szolitics Verona, Szabol Pál, Bubek Pál, Czigliárics Julia és Pál ikrek, Bedics Mária, Lekkecz Ágnes, Kovács Ferenc, Zselczyák Pál, Babics Verona. — Házasságot kötöttek: Sopár György és Zerpák Teréz, Pavlekovics Ferenc és Kotnyák Teréz, Novák József és Pavlekovics Mária, Novák N. és Levácsics Mária, Radikovics Imre és Mohárics Teréz, Mlinárics Lórinz és Radikovics Francziska, Bedics Tamás és Tkálcsecz Katalin, Pintárics József és Jelenics Mária, Kristofics Vincze és Hajdinyák Ceczília, Mrazovics György és Varga Ilona, Liszják István és Kovácsics Ilona, Zsvikó János és Toplek Rozália, Jalszovics Imre és Rog Teréz, Antonovics Mihály és Szabol Teréz, Czillár János és Hajdinyák Mária, Okresa József és Lopár Mária, Juresecz Péter és Vukovics Ilona, Vukovics András és Juresecz Katalin, Duk Mihály és Novák Ilona. — Meghaltak: Holcz Mihály 4 hón. Antonovics Tamás 38 é. Novák Ferenc 6 het. Csép Klára 6 hón. Hajdinyák István 55 é. Czigliárics Pál 4 nap. Kovács Ferenc 2 ó. Csép Tamás 22 é. Bek Józsefné 63 é. Bajsz Ferenc 65 é. Bengesz Jánosné 61 é.

— **Nélkülözhetetlen házigyógyász** a Pserhofer-féle vértisztító labdacso k, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomorhaj, kólíka, ideges fejfájás, sápkór stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacso kát, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tegeres, mely 6 doboz á 15 labdacso 105 ft. A pénz előzetes beküldése után 1 tegereset 125 ft-ért, 2 tegereset 230 ft-ért, 3 tegereset 335 ft-ért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerárára, Bécs I. Singerstrasse 15.

— **Táncmulatság** a kortorii Önkéntes Tűzoltóegylet a Vlasics György-féle vendéglőben mult hó 24-én látogatott és kedélyes táncmulatságot rendezett.

— **A Magyar Bazár** legújabb száma, hiven a többiekhez, rendkívül gazdag és érdekes tartalommal jelent meg. Mindjárt az első lapon látjuk De Gerando Antonia nevét, ki Noel Eugéné-ről ír igen szép ismertetőt. Ezt követi »Mi az, a mi lebilincsel?« A nők egy jóakarójától. Továbbá az »Uj-kori Pygmalion« folytatása Amaryllytól. Hozza a lap »A porcellán comtessek« című eredeti regény folytatását M. Hrabovszky Juliától. Érdekesen ír »A lakásberendezés művészetéről« és ezt szép képekkel is illusztrálja. Talál benne az olvasó ismertetőt a hajviseletről s az 1900-ik év divatos hajviseletről. »A nő munkaköre« című rovat is sok érdekes felvilágosítással szolgál az olvasónak. Sikertült arcképezt hozza a »Magyar Bazár« továbbá Melba asszonyt. Foglalkozik, mint rendezés, a művészet- és irodalommal s a szalonnal. »Szellemi torna« czimen egy érdekes kérdést vet fel a hölgyeknek, melyre találó választ kér. Van a lapban azonkívül sok hasznos felvilágosítás. Találunk értekezést az egészségügyről, a kancsalságról dr. Albertől. Olvashatunk sok érdekes dolgot a »Ve-gyesek« rovatában, »Nyílt postá«-ban, a »Szerkesztői üzenetek«-ben s a »Jó tanácsok« rovatában. Végül pedig kimerítően írja le a béssi udvari

báli öltözékeket és igen szép divatképekkel kedveskedik az olvasóknak. A »Magyar Bazár«, melyet Wohl Janka szerkeszt, megjelen havonként négyezer és előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszám ingyen. Megrendelő cím: »Magyar Bazár« kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. sz.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csip-fájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúsnál, stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórnál, minő: a kolera, hanyóshafolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtott bedörzsöléséért, az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kérdendő és a »Horgony« védjegyre ké-ünk figyelni.

— **Élet- és baleset-biztosítás szerzésében járatos, intelligens megjelenését, jó referenciáival bíró urak azonnal alkalmazást kapnak a Nemzeti baleset biztosító r.-társaság vezérigazgatójánál Nagy-Kanizsán.**

A tengeri ütközet.

Néhány héttel ezelőtt először mutattak be Párisban egy csudalatos látványosságot, a mely kizárólag az 1900. évi kiállításra készült. Valóságos hadihajókból alkotott flotta matematikái pontossággal mozog egy óriási terjedelmű vízen s két ellenséges flottába öszve nagy zajjal hadakoznak egymással. Ezt nézi esténként majdnem tízezer ember végig. En is jelen voltam egy ilyen érdekes ütközetben és az ódókáló harcz alatt az fordult meg a fejemben, hogy csudalatos hasonlóság van e harcz és az emberi testben végtelen harczok között. A valódi élet, a test anyagi élete a vér mozgása. A vér vörös részecskéiből alakul, ez adja meg erőt és ellenállást, társunk: a fehér részecské, a melyek teljessé teszik a vér működését. Sokszor a fehér sejtek tartják vissza a káros dolgokat; a csata megkezdődik és természetesen, hogy pártfogásunkat és érdekfelőnkent az életet adó fei nyeri el a halált okozó ellenében. A meggyöngyült

következéne számos kellemetlen következményt vont maga után. Heves főfájás, oldalszúrás, szivdobogás, fájdalom az egész testben, emésztési zavarok s ezek következtében állandó rossz kedv győri a beteg. Broust kisasszony mindezt végig szenvedte és helyzete oly komoly volt, hogy segítség nélkül bár járnai se tudott, családja kétségbe esett, hogy a legjobb ápolás sem ad megkönnyebbülést. Egy napon a Pink-pilulákat, mint biztos gyógyzert ajánlották neki. Haladéknál használni kezdte s az eredmény gyors és meglepő volt. Erője visszatért, ajka és orcája visszanyertu piros színt s fájdalomtól emléknél egyéb nem maradt. Ma erős és egészséges, örül az életnek, a mi tizenkilenc éves korban érhető.

Híven mondtam el Broust kisasszony történetét, a melyt a szomszédok csak megerősítettek. A Pink-pilulák ugyanazt az eredményt érik el a nőnél, férfinnál, gyermeknél és agnál előforduló bármely gyöngeségnél és alkalmazásánál hamar véget ér a vérszegénység, sárgaság, reuma és neurasthenia. A pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és két doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárában, Budapest, Király-utca 12.

Feloldó szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF

Kiadó és lapfajlajdos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Trsenja i neprilike.

Vnogo ljet se glasi reć, da nekač dru-gač počmemo gospodariti. Ta reć proti vu neizmerni množini žita cilja i vekši prostor zahtěva krmi i trgovičnim biljinam. Na vekših imanjah i gospoštinah je išlo po ruki moderno gospodarstvo zasaditi. Moremo reći da na vekših imanjah proizvodjanje mesa i mlečna ima skoro vekše utećanje, kak plo-djenje žita.

Vu Magjarskim orsagu je blizu 20 mil-ion 261.865 kat. mekotah takvih imanjah, gde je menje 100 mekotah vu ruki malih gazdov. Na ovim teritorijumu jako malo na-preduvanje vidimo.

Vnogo čujemo govoriti od konzervati-vizmuša, indolencije i od neznanosti poljo-delavcov.

Istina je, da se je poljodelavec samo od svojega oca ili od suseda navčil gospodariti. Ali ravno to bilo samo zrok, da tak pomalen napredujemo.

Gazda Magjarskog orsaga je bistreše pameti od zapadnih drugov hoće se vućiti, malim je zadovoljen i tvrd je. Jako pozna on štetu toga, da poleg pšenice hrži i kuruze težko služi i kaj malo. Vnogoput po nikak-voj ceni je ne mogućen zrnje prodati. Pak ipak zakaj plodi tak rekuć zaključno samo ove stvari? — Zakaj ostane poleg starog gos-podarskog postupanja, gda svako ljetu čita, čuje, da naša domovina vnogo zrnja plodi, na kojega cenu je sa jako vekšim utećanjem

amerikanski žitek, kak domaće vundavanje i potrošek?

Držimo, da istinu imaju i oni, koji štetu vu neznanosti išćeu. Zbog toga minister poljodelavskih poslov već od zdavnja za na-vuk sve napravi, ovu nepriliku hoće odbiti i za malo vreme bude ju zatrl.

Ali vnogo težeše bude mu jednu drugu nepriliku zatrl.

Magjarsko malo imanje, — zvun veli-kog Alfölda — poprek vu vnoгим polju ali vu najvećšoj stranjki vu trem sa pašom i senokošom vu četiri fele polju na zahteva-nja mužov, je otvrdilo staro žmehko gospo-darenje. To se sa svagdašnji kruh brini.

Na od jedne do druge dalko stojećoj zemlji jakše biljne ploditi i dobro gnojiti je ne moći zbog menjanje paše strnišće zdr-žavlje živine. Držanje živinah se samo na najmenšu meru stisne. Na ovim stanju jako malo pomore novo postupanje, da poleg tri-poljnog razdeljenja jedno četvrto, sa poleg obćinami krmenice, hoćeu nutri vpeļjati. Ma-gjarska zemlja dok se kak drugač ne bude preobrnilo, bude zrnje nosila i magjarsko-orsacki gazda bude svigdar zabrinjeno čekal, kak plati pšenica i t d? kuliko daju za nju? rećjom med magjarskim plodom bude svig-dar glavno zrnje.

Naravno je, da je poleg takvih sluča-jov težko gospodariti. Magjarsko-orsacko gos-podarenje već na leta, kak mašina, uvek jedno forme gibanje čini, vodja te mašine,

tojest gazda, jako malo zna preobrnuti delo, dakle mora se cela mašina preobrnuti.

Ali moramo reći da vu žmehkim gos-podarenju, od kad je 1894: XII z. čl. počel delovati napreduvanje vidimo naproti onom gospodarstvenim postupanju, gda je muž svaki sled — vu većini i pašu — pod ži-tek podoral. Podjednim izcecana zemlja opa-djena cena su prestale ovo nesrečno gospo-darenje.

Vezda od položaja moremo reći, da mali gazda vidi, da bi jako hasnovito bilo, na kakvo gospadarenje stupiti, više krme ploditi više marve držati.

Na Alföldu pojednihlestah su već započeli razvijanje ovog novog i bolšeg gospodarenja, tojest plodjenje marve. Ov smjer na dalje os-voјivlje prostor vu ćelim orsagu vu mišljenju puka. I ako budu ovo razvijanje i oblasti branile i podpomagale za malo vreme bude postienjeni cil, kojega smo na početku stive rekli.

Magjarsko-orsacki gazda je pametan, stem bnde se izobražival, jer kaj on dobroga vidi to hoće i na svoje dobro vćiniti i pre-obrnil bu gospodarenje tak, da zemlju po-leg svoje znanosti hasnuje. . . .

Iz povesti Magjarske.

Dalje.

V. Ferdinand (1835—1848.)

Krotke i dobre duše čovek je bil V. Fer-dinand kralj. On je sve one reforme, koje

Z A B A V A

Medicinička proba.

U niekom varošu Magjarske živel je još prije nekoliko godinah stanoviti krćmar Dėnes, koj si je preduzel svoje goste jeđino pravom i dobrom kaplicom dvoriti, pak je tomu i vieran ostal sve de svoje smrti. Da-kako, da je uslied toga njegova krćma bila izmed svih cieloga varaša najbolje pohadjana. A pošto je on uvijek za gotovo kupoval, to si je svaki trgovac vinom i pivom njega že-let za kupca predobiti, a kad ga je predob-il, — onda je opet svaki se trsil pravom i dobrom robom ga dvoriti za da ga nebi opet ostavil i svoje kupovanje pri drugem začel.

Dėnes, koj je bil izvrstan poznavalac vina i pive, ćim bi u kupljenoj robi i najma-nju falingu našel, odmah je svojega liferanta promienil, a da se to nebude dogodilo, to se je svaki trsil, da se nad robom nebude imal zroka tužiti.

Pod takovimi okolnostmi je anda posve naravno, da je Dėnes prilićni broj svakdanjih gostov imal. Ovak n. pr. sakupljalo se oko-oko jedenajste ure pred poldan prilićni

broj liećnikah u njegovoj krćmi, da med ugodnim i strukovnjaćkim spomenkom svoj drugi zajutrak troše i za apetit k obedu po-dražiti, jednu ćasiću pravoga i finoga u želudac naprvo pošalju.

Niekog dana — baš je u varošu vla-dala epidemija zdravlja — nisu liećnici baš nikakovog strukovnjaćkog spomenka mogli za-poćeti, jer ni jedan nije imal nikakovog za-nimivog bolestnika, pak su svoj spomenek obrnuli na sveudiljno i ćvrsto zdravlja do-maćega krćmara Dėnesa, koj još od pamti-vieka nikada nije bil bolestan.

»To tak dalje nemre iti« — veli doktor C. — »Tomu našemu Dėnesu moramo ne-kakovu bolest nabrbrati.«

Rećeno i vćinjeno. Role su taki med njimi bile razdielene, mala general-proba ob-držana, te su se gospoda doktori med ob-ćenitim smiehom razišli, a drugi dan je imal ćin slediti.

Dakako, da pri dogovoru Dėnes nije smel polag biti, pak on sloga o tom, kaj se tu snuje niti pojma nije imal a niti ga je smel imati.

Za orientiranje pak ciele te sale imam opaziti, da je prava krćma bila u kući pre-

da, sala pak, u kojoj su se prije rećeni lieć-nici i ostali otmnjeni gosti sakupljali bila od-straga te se je u nju moralo kroz prostrani dvor iti. Jedan veliki oblok, kroz koj se je moglo iz prednje krćme na dvorišće videti bil je tu za to, da je krćmar, ako je u pred-njoj krćmi dvorit odmah svakoga gosta mogel opaziti, koj je u stražnju salu iduć dvor prelazil.

Tuće jedenajsta u.a. Dėnes stoji pri obloku i bubnja prsti po staklu svoje goste oćekivajuć: — — eto ide dr. A.

»Dobar dan Dėnes« — pozdravi ga doktor.

»Dobar dan gospon doktor« — od-zdravi ov.

»Kaj vam nije dobro?« — zapita ga doktor doćim ga od pet do glave ćvrstvo pogleda.

»O je, mi je dobro gospon doktor« — odgovori na kratko Dėnes.

Za njim odmah dojde kroz dvor dr. B. i viće za doktorom A: »Ćekaj malo idem i ja! — Dėnes, pošaljite mi dva deci! Kak to izgledate, kaj vam fali?« — stim ot-ide za prvim.

je njegov otac sa materialno i duševno dobro magjarskog naroda započeo, dalje tiral.

Ali bečki kabinet je sa hudim okom gledal razvijanje magjarske slobode. Glava kabineta, herceg Metternich Kelemen, je svikiak hotel bez svakog zakona vladati, absolut vladanje vu život donesti, da tak leze pripreći magjarom svaku misel za slobodu.

Da kak je Metternich ne trpel magjare to vidimo iz njegovih vnoгих činov. On je takaj na sred deluval, da su Wesselényi Miklos barona zbog jednog govora, nadalje Kossuth Lajosa zbog pisanog lista (novinah) i više mladićov iz spravljišta med njimi i Lovassy László-a, jer su reform-društvo načinili, zaprtli vu rešt.

To je jako bantovalo magjare, jer je sa tem nezakonitim postupanjem okršena bila sloboda, najme pak odsudjenje Wesselényi-a je jako dirnulo puka, jer je Wdselényi bil on, gdo je sa velikim požrtvovanjem pomagat nesrečne ob velikoj poplavi vu — Budapešti 1838-ga.

Ferdinand je prisiljeni bil spravljište zezvati skup, da tak svrši zahtevanja magjarov.

Orsačko spravljište je vu Požonu obdržalo. Ferdinand je ovdi obećal, da bude slobošćinu govorenja obdržal, Wessalényi, Kossuth i Lovassy su pomiluvanje dobili, a vječna odkupnina, tojest, da si kmeti zemlje moreju odkupiti, — zbog česa su Wesselényi-a zaprtli, — je zakonom bila podignjena. Zvun ovoga su na mesto latinskog jezika za službeni jezik magjarski jezik deli i zatem sa zajedničkom radostjom spravljište zaključil.

Szechenyi István grof kojega je Kossuth imenuval »najvećšim magjarom« je rekel »napredovali moramo!»

Narod se je vlastitum reform — smislam pustil vu ruke. koje smisli su vu sebi nosile zrno slobošćine i ustavnu vladu Magjarske.

Kossuth je plammimi rečmi govoril k puku. Utemeljil je opet lista, kojemu je on bil duh življenja.

1843- ga je Ferdinand opet spravljište zezval skup, koje spravljište je trajalo do 1844-ga. Ovde su sve reforme vzeli pod raz-

pravu. Na ovim spravljištu su za magjarski jezik i od vernih stvarih donesli zakone.

Magjarski jezik je dobil nazad svoje stare prave, oblučilo se je, da se zakoni magjarski pišeju, na spravljištu nek se zakoni magjarski razpravljaju, kralj nek magjarski govovi k magjarom i vu školah nek bude glavni jezik magjarski.

Na ovim spravljištu je bil donešeni i on zakon da plemenitaš ravo tak porez plati, kak i muž. Da je ova stvar se ipak tak lahko prek polegnula bez svake vekše neprilike to moremo zahvaliti Bezerédy Istvánu, gdo je svojevolojno odlučil, da od svojeg imanja rado plati porez, kaj na njega hodi. Ovu peldu njih je vnoگو sledilo tak na priliku vu Zala varmegiji njih je dvesto bilo takvih, koji su svojevolojno stupili na plaćanje porcije.

Poleg takvih napredkov se je sa lěpim ulanjen odprlo 1847-ga novembra 12-ga spravljište vu Požonu, na kojim je Kossuth, kak obligat prvić bil nazoćen.

Spravljište je Ferdinand sa magjarskim govorom odprl. Stolelja su minula, da je kralj ne magjarski govoril magjarom zato je vezda neizmerna bila radost magjarov, kad su magjarsku reć čuli iz ustah Ferdinanda.

Na ovim spravljištu su najprije na mesto pokojnog József nadora jedno glasno za nadora Istvan nadhercega zebrali, na onu častnu službu, koju je József 50 ljet tak lěpo zvršaval.

Odlučilo se je nadalje, da bude Magjarsku odgovorni ministerium ravnal; orsačko spravljište se svakog leta nek vu Pešti drži; obligate naj puk zbira; porciu ravno tak mora plemenitaš kak kmet; urbarium, robot, devetini i desetina se potere; štamparia je slobodna i t. d.

Ove zakone je kralj sa prisegom potvrdil i 1848-ga aprila 11-ga sa sledecimi rečmi prek dal: »Kaj je moj dragi magjarski narod od me zahteval, ne samo sam svršil, nego sa kraljevskom mojom rećjom potvrđeno prek dam celomu narodu, vu kojega vernosti najde moje srdce utjehu i veselje.«

Velika je bila radost puka kad je ministerium sa zakoni vu Budapešt došel. —

Narod je sa punim srdcem ufanja gledal vu buduće! . . .

(Dalje sledi.) *Loparits.*

KAJ JE NOVOGA?

Vumrl je.

Szirtey György bivši vraćitelj vu Čakovcu, zemeljski gospon iz Xeipe, vumrl je 26-ga februara. Pokojni bil je 77 letah star, vu 1848-m letu kakti honvéd je branil svoju domovinu proti neprijelju. Naj počivu vu miru!

Živa sveća.

Nepazljivo baratanje sa petroleumom opet ima jednu žrtvu. Pollák Ede inoć je vu Budapešti vu pivnici svojega gazde, Weisz Lipóta, petroleuma pretakal i med tem si je opravu polejal. Da se mu oprava posuši je sveću podržal kcoj i tak je oprava vu jednoj minuti vu plamnu stala. Kričal i na dvor je bežal, gde su mu domaći pogasili opravu, ali siromaški dečko je tak bil oranjeni, da su ga na pol mrtvog peljali vu špital.

Dva leta stara ubojica.

Kak iz New-Yorka pišeju jednim buda-peštanskim novin, tam je Ledmann službenika 2 leta i četiri mesece stara kći iz ljubomornosti zaklala svojega 3 tjedne staroga brateca. Mala pucka je vidla, da od kad se je mali brat narodil, nju već ne ljubiju tak roditelji, kak predi. Prek je morala dati zibku i kočijku malomu bratu, ali najbolje se je srdila, da su roditelji navek kušovali maloga, pak i kak guđ bi kričal, dok su nju odmah nabuhali, kak je kričati probala. Mala pucka se je nazadnje navolila toga. Jeden den, kad nju je mati sa malim ostavila, da pazi na njega je srdito zgrabila jedne drvene harmonike i s njimi zatukla brateca. Kak je mati nutri došla, je malo deće već mrtvo bilo.

Za decem v smrt.

Iz Szent-István občine nam pišeju, da se je Trabily György 85 ljet star gazda jako žaloval za svojim sinom i kćerjom, koji su pred nekojim mesecom vumrli i pod jednim

»Meni nikaj nefali« — zmrmla u sebi Dénes.

Za kratek čas eto ga, dojde dr C. naglo, on sopi, kak da se je bog zna kaj žuril, u ruki ima svojno nerazdruživu batinu srebernim gumbom, kaput i lajbec su mu razkopčani: »Ala, ali je danas vruće! (puše) — Dénes meni dva deci mrzloga — (gleda ga od pet do glave) Kaj vam fali, ste bolestan?»

»Ja?» — veli Dénes strahomce — »ah — nisam — meni nikaj nefali.«

»I bilo bi mi žal za vas« — veli doktor i odite glavom kimajuć u salu.

Sad pozove Dénes svojega dečka: »Čuješ Joška, nuder me dobro pogledni, kaj zlo izgledam u licu?»

»Ja nevidim nikaj osobitoga« — veli Joška — »ali doktori su vam svi rekli — neznam — oni to valjda bolje vide.«

»Nekaj mora na stvari biti« — veli prestrašeno Dénes — »Marta, Marta! Hodi malo sim!»

Žena Dénesova dojde iz druge sobe: »Kaj imaš, kaj hoćeš s menom?»

»Nuder me jedno malo pogledni.« — veli joj Dénes.

»Pak kaj je na tebi za videti?« — zapita ga Marta.

»Kaj nikaj nevidiš na meni?« — azpita ju on.

»Nikaj« — odgovori ona — »kaj samo imaš i kaj hoćeš stum reći, da te neka svi pregledavamo?»

»Odmah ti hoću povedati« — odgovori Dénes — »Vidiš, tu su došli doktori i svaki me pita jeli sam bolestan, jer da u licu zlo izgledam, vidiš — i onda —«

Ah hodi« — pretrgne ga ona — »Ti si bedak!»

Ali nemoj tak govoriti« — odvrne on — »Jer doktori —«

»Hodi mi i stvojem i beadastemi doktori« — pretrgne ga opet.

U isti hip stvori za njezinimi ledji doktor D. »Hvala vam liepa gospa Dénes na takovem prijettu — zbogom!« I stum hoće smiešći se dalje oditi, ali ga gospa Dénes svojim govorom zaustavi.

»Ah gospon doktor, ja nisam tak zlo mislila, nek mi odproste — ali evo moj muž, on —«

»A kaj se je svami Dénes dogodilo?« — pretrgoe ju doktor u govoru obrativši se na Dénesa.

»Jeli vidiš« — veli Dénes proti ženi — »sad čuješ sama.«

»Jeli ste bolestan?« — zapita ga milo opet doktor.

»Ah gospon doktor, ja neznam — ja neznam.« odgovori Dénes.

»Vidiju gospon doktor« — veli sad opet žena — »nefali mu nikaj, nego njega odmah za svaku malenkost strah obuzima.«

»Ali gospa Dénes« — pretrgne ju opet doktor — »Čoviek više krat dugo prije nosi u tielu klicu bolesti, nego ona podpuno bukne te se u svojoj strahoti pokaže.«

»Jeli sad čuješ žena?« — veli joj opet Dénes.

»Valjda nebude nikaj znamenovalo« — veli na kratko dr. D — »pošaljite mi dva deci.« — i otide preko dvora u salu.

Sad već je i gspojji Dénesevki pričelo na, nieki način čudno pri duši postajati, jer — tko zna — doktori svi vele, a za dogovor nije znala — i zato ona proti Dénesu za zapovedajućim glasom veli: »Sad mi se odmah iz tog propuha od obloka vkraj nosi pak si tam u naslonjač sedi!»

Dénes odmah posluhne te se duboko uzdišući spusti u naslonjač, a za kratko

je od samoumorstva govoril. Stari gazda je febr. 25-ga, kad nigdo nije pazil na njega, vun odisel i tam vu zdenec skočil. Knjemu spadajučim se je malo dugo vidlo njegvu vuni ostanje, iskati su ga počeli, ali su mu samo mrtvo telo našli.

Štakor vu kassi.

Pred nekojim letu je vu Parizu stacuna odpri Lambert i njegova žena. I jer su šparali, sreća njim je služila. Skup su spravili tak do 15 jezer frankah. Ali po vremenu je muž se na trošenje dal i peneze je iz zešparane šumme jemal, kaj se ženi nije vidlo. Odlučila je, da peneze skrije; na banjke je zmenila, vu jeden bugjilariš dela i vu pivnicu odnesla, gde je vu jednim kutu je skrila. Za nekoj tjeđan je treba bilo plačati. Gori je donesla bugjilara, ali kak se je presenetila, da je banjke sve razdrapane vidla! Bežala je po redare, da iščeju tata. Redastveni službenik ide znjom dol i konštatera, da je vu pivnici štakor. Čela familia štakorov je imala tu gnjezdu i hodila vu bugjilariš, gde su razgrizli banjke. Na tem pak je pomoći nemoguće. Tak su pojeli vnogetno letno truda Lambertovi štakori.

Nesreća na morju.

Iz Sassnitzja javiju, da je »Rex« švedska paroladja poleg Bohme na zatun došla. Pet ženah se je vtopilo. Ove su se onda vtople kad su je na suho vozili. Druge osobe, putnici i pošta su još na zamlajeni ladji.

Ubojnik zverokradice.

Iz Zsadány občine nam pišeju, da su Schulteis Izván logara zatukli tamošnji zverokradice i mrtvo telo su mu vu potok hitili. Schulteis je od zdavnja neprijateljno stal sa nekojimi stanovnik, koji su zverokradjenje jako tirali, zato pak su vnoğıput pred sud došli. Već su hteli Schulteisza obmititi ali on to nije prijel, zato su se mu grozili. Ove dane je Schulteis malo opijen

išel vun vu šumu i odonut već nije došel. Kad su ga išli iskat, su mu telo vu potoku našli. Schulteisza su prije zaklali ionak hitili vu potok. Žandarstvo je krivce (tri su bili) već prijel.

Čadje (saje) kakti gnoj.

Čadje moremo hasnuvati i za gnojenje zemlje vrta. Čadje, kak je to opažjeno jako podpomoreju plodnost zemlje. Vnogi vrtljari hasnujeju već to i tomu moreju zahvaliti frišku zelenu farbu i gastoču biljenah. Na plodnost sadovnog drva su čadje takakše sa izvanrednim delovanjem. Samone smemo čadje same hasnuvati nego k 1 kg čadjam napriku 12 litrov vode vlejemo. Čadje tak prepravimo, da je predi sa vručim lugom polejemo i onda kuliko kil vzememo iz čadjah tulikoput vlejemo kcoj 12 litrov vode i tak goojimo s njimi zemlju. — Ravno tak je ne smeti vkrej hititi stare podrtine stenh, jer i to jako moremo nucati vu vrtlariji, najme ako to iz vapna ilovače ili z peska zmešano stoji. To dobro moramo stuci, onda sprešetati i tak zemlju popraviti. Starešim sadovnem drevam izvrsno deluje takva prešetana ruševina ako blizu korenov zemlju sa njom skup zmešamo.

Kaj veli Falb za marciuš meseca.

Falb je i na marciuš mesec prorokoval. Marciuš prvi je prvo-redni kritični den. Ako nebude vnogetno curelo, vihre moremo čekati. Od marciuš 6—9 budu veliki vihiri i dezdj, a na nekojih mestah i snөг. Dezdju-vanje bude med 10 i 16-tim još vekše, po šestnajstim veliko stanje vode i usled toga poplave moremo čekati. Zadnji marciuš je drugoredni kritični den. Med 17 i 25-tim bude velika suša; od 25do 31-ga velike dezdje vnogetno vihrov i padanje snega moremo čekati.

Nehotomice se je strelil.

Iz Beča nam javiju, da se je tam Fogler Frigyeša željezo-trgovca sin, Fogler Ro-

bert dr. nehotomice strelil. Pušku je snazil, med tem se je ova sprozila i kuglja mu vu šinjak odisla. Rana je smrtna bila. Fogler je jeden den predi rekel jednemu svojemu pajdašu, da hoće v cilj strelati i zato si bude pušku zesnazil.

Boj englezko-burski vu Afriki.

I mi smo se već spomenuli iz ovog boja. Do vezda, kak smo videli, su buri nadvladuvali engleze, ali vezda pak su englezi sviđadali bure. Ov boj od dneva — do dneva vije žrtve — tak vu penezi kak vu krvi — zehteva. Kuliko englezkih soldatov je tam našlo smrt i kuliko bude njih još žrtvom postalo to budemo na zadnje znali ali od velike penezne žrtve, poleg računanja jednoga engleza, si već moremo smisel napraviti. Pred trema meseci su »jezero millionov« prosili od orsaga vu Englezkim za stroške. Tě penezi su na hitrom skup bili i mislili su englezi, da bude to dosta. I eto! jezero millionov se je nekoji dan vun dalo na svakojačko pripravljanje. To nije čudo, ako si premissimo, da su englezi čete plivajuće karsarne morali poslati vu Tranzval (Afrika). Ali niti to je ne bilo dosta, nego su morali na pomoć dati i prvoredne poštanke paroladje. Med tem su stroški na veliko se podigli jer englezi su 200 jezer ljudi 30 štukov, vnogetno konjov. — kolah i oslov morali poslati na mestu boja. Konje jer su ne imali prvi ruki su vu drugih orsagov kupiti morali i iz Magjarske su vnogetno konjov lifererali vun. Ali te konje su sve drago morali platiti osnbito pak vu Ameriki. Tam, koj konj je predi 150—170 dolarov koštalo su vezda englezom 370—590 dolarov računali. Morali su nadalje svim soldatom novu i jednaku opravu dati napraviti. Šest jezer krojačov je delalo den i noć, da opravu na terminuš zešijeju. Na bojnom mestu je strašno veliko šummo koštalo goridavanje jednoga telegrafa. Jeden zulu-kaffer je 12000 forinlov prosil, da sa telegrafom prek burskoga tabora skoći i gori ga da. Istina, da si življenjena kocku dene, jer se more pripetiti, da ga streliju. Ov zulu je zvun toga sa englezi i pogodbu napravil, da aki bi ga buri strelili, familia mu 60 jezer forinti dobi na goridranje. — Vu Englezkoj sada od jednoga trombitaša govoriju, koj je ranu dobil vu ratu. Zove se Dunn trombitaš. Kad je vezda dimo došel je vu špitalu i vraćiju ga. Gordon kapitan, pri kojem je služil je sam pisal Dunnovomu otcu, vu kojem listu pohvali vitežkog sina. On je bil prvi, gdo se je vu jednim boju oranil jer je prvi navail na bure. Vu špitalu su ga vnoğı pohodili i žene Henrik i Keresztély hercega, pak kad su ga ove pitale, kaj zehteva zato od kraljice, je na kratko odgovoril: »Ufam se, da me nazad pošle vu tabor.« Kad ozdravi, ga kraljica sama hoće videti i fotografiju njegovu vlastoručno hoće prek vzeti.

Dobre žepne i stěne vure za fal cenu moći dobiti pri Pollak Bernatu vurarvu vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Prinjem se uzimljeju vure takaj za popravke za fal cenu.

Vnogetno penezi si prišpara on, koj pri MAYER SALAMONU (drugaj Hochsinger vu Čakovcu, poljeg kloštra) si priskobi štacunske potreboče. Pri njem je moći sve vu najfalešoj ceni kupiti, pokhdob bude svoj štacun poljeg razprodaja, do kraja zaprl.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

vrieme tihim, skoro plačućim glasom proti ženi si veli »Draga Marta, nuder malo paziti na doktora E, pak kada on dojde, dopelaj mi ga sim, ja mislim da bu najbolje, ako me celoga dobro previzitira.«

»Eto na!« — veli gospa Dénesevka. — »Kad se od vuka spomina, vuk i dojde, — baš sad ide dr E. u dvor, — taki budemo čuli.«

Doktor E. izbilja taj hip stupi u dvor i nekakvu pjesmu — valjda »befordultam a konyhára« — potihio fučkajuč, zavikne kroz oblok u sobu: »Dénes, pošalite mi dva deci u salu!« — i tim hoće dalje. Žena Déneseva ga medjutim zadrži riečmi: »Ah gospodin doktor, prosim njih, da bi jedno, malo hoteli k-mojemu mužu sim u drugu sobu dojt, on se čuti nešto bolezzljivim.«

»No, pak gde mu kaj fali« — odvrati doktor — »em nemoguće, da bi zbežetal, — em je uvijek zdrav kak karika.«

»Je, gospodin doktor« — odgovori žena. — »Mi neznamo, jeli mu kaj fali, pak zato prosimo, da bi ga hoteli pogledati.«

Doktor E odmah ide u sobu i čim opazi Dénesa u naslonjaču sedečega, — postane te ga očmi premeri: »Vi ste Dénes boles-tan!« — veli.

»To su mi i druga gospoda doktori rekli« — odgovori Dénés.

»Pokazite mi jezik,« — veli opet doktor — »Tak! — Dajte mi ruku — (broji bilo (pulsus) jedan, dva, tri . . . tak! (obrne

se ke Dénesevoj ženi) Dénés mora odmah u postelu, jer iz toga bi mogla pogibel nastati. Skuhajte mu šalicu teha gamiličnoga a pod večer opet jednu; jesti nsmijeje nikaj, makar bi i apetit imal, i piti samo vodu, ja se nadam, da bu do sutra već bolje. Sad pak mi pošaljite tamo u salu dva deci — s bogom!«

Dok je dečko Joška odnesel dva deci u salu za doktora, otide gospa Dénesevka po prstih kroz sobu u kuhinju i tam naloži kuharici glede svog bolešnog muža radi gamiličnoga teha.

A kak je u salu med doktori? To se razme, da je svaki na novo došavši od ostalih, već tu sedečih bil pitalo o uspiewu svoje međusobno dogovorene opazke naprama Dénesu, i kad je goder novi u salu došel te pripovedal, svigdar je novi smieh nastal; ali najveksi i to razgotom smieh je nastal, kad je u salu dr. E stupil i pripoviedati počel, da debeli Dénés leži u postelji i loče kamiličnoga teha.

Dvadeset i četiri ure su ga ovak u postelji pustili, onda su gospoda gosti doktori išli k njemu u sobu, te su pronašli, da je bolest prestala i da više pogibelji nema, zatim su mu dopustili stati se i za okrepjenje bolešnju oslablenog tiela, jedan funt šunke pojesti i dve flaše vilányškoga vina iz Schult-ove pivnice izpiti. —

Em. Kollay.

Gabona árak. — Ciena žitka.

Table with 3 columns: quantity (1 m.-mázsa, 1 m.-cent., frtól frtlig), item name (Buza, Zab, Rozs, Kukoricza, etc.), and price (7.52, 5.25, etc.).

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szek.

Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól

feljebb — 14 méter! póstabér és vámmentesen szállítva! Minták póstafordulával küldetnek; nemkülönb. fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Im Eigenen Interesse wird Jedermann gewarnt an Victor Krašovec weder Geld noch Geldes-wert selben zu geben, da ich für nichts Zahler bin.

Otto Krašovec.

Upozorujem svakoga, da Viktoru Krašovecu budi novce, budi robu na vjeresiju neizdade, pošto ja za istoga nikakove dugove neplaćam.

Otto Krašovec.

Hirdetések.

Advertisement for Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Includes text describing its benefits for rheumatism and a small anchor logo.

Advertisement for Kiesel Amhof, Brünn. Posztó szeljelküldés csak magánosoknak. Lists prices for various types of cloth and includes a small logo.

7357. tk sz. 1899.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi Takarékpénztárnak Bartolics Vincze alsó-mihályovecki lakos elleni végrehajtási ügyében 88 frt tőke, ennek 1897. évi decz. hó 9. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj, 26 frt 80 kr. eddigi, 10 frt 15 kr. árverés kérvényi költség ugy 66 frt tőke s jár. kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő az alsó-mihályovecki

Table listing auction lots with columns for lot number, description, and price (e.g., 291. szljkvb. 715/b. hrsz. a. fogl. ing. 261 frt).

1900. évi április hó 26. napján délelőtt 10 órakor

Alsó-Mihályovecz községhezánál dr. Kemény Fülöp ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverésen eladtni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételárt 3 egyenlő részletben lefizetni köteles. 524

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság

Kelt Perlakon, 1899. deczemb. 7-én.

7944. tk. 99.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi Takarékpénztárnak Blazsekovics Mária, Loparics Iván, Kollarics József alsó-hrácsáni lakosok elleni végrehajtási ügyükben 80 frt tőke, ennek 1898. május hó 9-től járó 8% kamatai, 9 frt 15 kr. eddigi, 9 frt 15 kr. árverés kérvényi költség kielégítése végett a n-kanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő s a hodosáni 1224 szljkvb. foglalt 160. hrsz. 119. népsz. ház, erdő, legelő illetmény a vgrh. törv. 156. §-a alapján egészben özv. Gyurán Ivánné javára bekebelezelt szolgálmi jog fenntartásával 420 frt; 1427. szljkvb. foglalt 1276. hrsz. ing. u. a. § alapján egészben 88 frt; 1428. szljkvb. fogl. 1079. hrsz. ing. u. a. § alapján egészben 84 frt; 16. szljkvb. fogl. 1508. hrsz. ing. u. a. § alapján egészben 66 frt; 402. szljkvb. fogl. 1458. hrsz. ing. u. a. § alapján egészben 96 frt; 1560. szljkvb. fogl. 12. hrsz. 12. népsz. ház, erdő

Az alsó-lendva-lentii uradalmak főbernöksége ezennel közhírré teszi, hogy szép minőségű csiraképes, tavaszi búzát bármely mennyiségben métermázsánkint 9 lrtért ad az alsó-lendvai vasút állomásra szállítva. A zsákok 40 krjával számíttatnak. Megrendelések a vételár előleges beküldése mellett az alsó-lendvai főbernökség számtartóságához intézendők Alsó-Lendvára.

s legelő illetmény egészben 250 lrt kikiáltási árban mint becsárban az

1900. évi ápríl. hó 20. napján d. e. 10 órakor

Hodosán községhezánál dr. Kemény Fülöp ügyvéd közbenjöttével megtartandó árverésen eladtni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni, s a vevő a vételárt 3 egyenlő részletben lefizetni köteles. 525

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság

Perlak, 1899. évi decz. hó 29-én.

Advertisement for Kramarits Viktor, fűszerkereskedésében Perlakon. 2 tanonc, azonnal felvétetik. Includes a decorative border and a small logo.

A „Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság” közhírré teszi, miszerint folyó évi március hó 20-án d. u. 2 órakor, Csáktornyan (a társaság helyiségében)

VIII.-ik rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényeseket ezennel meghívja.

Azon részvényesek kik azon megjeleneni öhajtanak, kötelesek részvényeiket a még nem esedékes szelvényekkel együtt a magyar ipar-és kereskedelmi bank részvénytársaságnál Budapesten (Nándor-utca) vagy pedig a „Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság” pénztáránál letenni. Az alapszabályok 32. §-a értelmében a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg annak jelentésével együtt 8 nappal a közgyűlés előtt Csáktornyan a társaság helyiségeiben betekinthetés végett közszemlére kitétik.

Csáktornya, 1900. évi márcz. hó 2-án.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

- 1. Jelentése az igazgatásnak és felügyelő bizottságnak az elmúlt üzleti év menetéről, 1899. év üzleti mérlegének bemutatása, a tiszta nyereséget mikénti felosztása és a felmentvény megadása.
2. Az igazgatóság megbízása lejárván, 3 igazgatósági tag választása.
3. A felügyelő bizottság választása.

Advertisement for Alsó-Lendva-Lentii uradalmak. Includes text about wheat quality and prices, and a decorative border.

512 3—3

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Sok pénzt megtakarít

a ki

Mayer S.-nél Csáktornyan

bevásárlásait eszközli,

kinél az üzlet teljes felosztása miatt

az üzletben levő összes áruk u. m.:

női és férfi divatkelmék, vászonárak,

parhetok mosókelmék, szőnyegek, gyapju

és selyemkendők valamint az összes

férfi és női divatcikkek

a bevásárlási áránál tetemesen olcsóbban

adatnak el.

**Maradékok minden elfogadható
áron adatnak el.**

911 20-26

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó!

7676. tk. 99.

Árverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az Alsómuraközi Takarékpénztárnak Novák József vulláriai lakos elleni végrehajtási ügyében 70 frt tőke, ennek 1896. decz. hó 2-től járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj, 52 frt 22 kr. eddigi, ezuttal megállapított 6 frt árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagy-kanizsai kir. törvszék, perlaki kir. jbiróság területén fekvő a vulláriai 91. sztkvb. fogl. 220/a. hrsz. ingatlanból Novák Józsefet illető $\frac{1}{3}$ rész 138 frt; 111. sztkvben fogl. 342/a. hrsz. ingatlanból Novák Józsefet illető $\frac{1}{3}$ része 264 frt; u. a. sztkvben fogl. 237/b. hrsz. ing. a végreh. törv. 156. §. al. egészben 15 frt; u. a. sztkvben fogl. 258/a. hrsz. ing. u. a. §. al. egészben 64 frt; u. a. sztkvben fogl. 273/b. hrsz. ing. u. a. §. al. egészben 115 frt; u. a. sztkvben fogl. 295/a. hrsz. ing. u. a. §. al. egészben 182 frt kikiáltási árban mint becsárban az

**1900. évi április hó 18. napján
d. c. 10 órakor**

Vullária községhezánál dr. Kemény Fülöp ügyvéd közbenjölttével megtartandó árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni, kötelesek. 517

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.
Perlakon. 1899. december 12-én.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

könyvnyomdája

Csáktornyan,

a legujabb gyorssajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket,
— számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat,
műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben

a legjutányosabb árak mellett.